

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/155/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113232482
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8113232482.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava p r o t i žalovanej: Y. U., A.. XX.X.XXXX, W. Q. Š. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42176778, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 666,89 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 248,62 Eur, na účet jeho právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Ostatní účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 7.11.2013 sa domáhal zaplatenia sumy 666,89 Eur a úrokov z omeškania 9,25% ročne zo sumy 644,44 Eur od 21.11.2011 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa a.s. poskytol žalovanej spotrebný úver zmluvou z 23.11.2006, pričom konečná splatnosť úveru nastala 20.11.2011. Žalovaná suma predstavuje nesplatenú istinu 644,44 Eur, zmluvné úroky 16,47 Eur a poplatky za správu úveru 5,98 Eur.

Žalovaná uviedla, že je si vedomá svojho dlhu voči žalobcovi, avšak k jeho výške sa vyjadriť nevedela. Poukázala na to, že sa dostala do finančnej núdze vzhľadom na stratu zamestnania a následného vážneho ochorenia manžela, takže ich jediným príjmom v rodine je suma 220 Eur mesačne, po zaplatení inkasa im ostáva na vlastné živobytie len 50 Eur mesačne. Žalovaná nevedela potvrdiť, že jej bola doručená výzva Slovenskej sporiteľne a.s. zo dňa 21.12.2009 na úhradu jej dlhu.

Vedľajší účastník uviedol, že úverová zmluva neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. Podľa neho je totiž potrebné rozlišovať medzi úrokom a úrokovou sadzbou a v tejto súvislosti poukázal na § 4 ods. 5 citovaného zákona. Dospel preto k záveru, že žalobca nie je oprávnený požadovať od žalovanej úrok a preto jedna splátka činila len 11,06 Eur (20.000 Sk/60 splátok). Keďže žaloba bola podaná 7.11.2013, nepremičané sú splátky splatné od 20.11.2010 do 20.11.2011, čo je 13 splátok, preto nanajvýš by bol dôvodný nárok na 143,78 Eur (13 splátok x 11,06 Eur). Namietal aj platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok vzhľadom na nepreukázanie doručenia výzvy právneho predchodcu žalobcu žalovanej na úhradu jej dlhu v zmysle zákona o bankách.

Súd opakovane vyzýval žalobcu na oznámenie mesačných splátok s uvedením dátumu ich splatnosti, ktoré sú predmetom žaloby (výzvy zo dňa 5.3.2015, 25.8.2015, 20.10.2015), na ktoré žalobca reagoval až vyjadrením zo dňa 20.2.2016 tým spôsobom, že v zmysle úverových podmienok sa splatné úroky a poplatky dňom ich splatnosti pripíšu k istine úveru a preto nie je možné výzve súdu na rozpis nesplatených splátok vyhovieť.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, výsluchom žalovanej a vedľajšieho účastníka, zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 23.11.2006, oznámením o postúpení pohľadávky s doručenkou, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013, výpisom obrátov na úverovej zmluve, rozpisom platieb, sadzovníkom poplatkov, výzvou Slovenskej sporiteľne a.s. zo dňa 21.12.2009, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 23.11.2006 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 20.000 Sk (663,87 Eur) s úrokovou sadzbou 18,40 % p.a. a dohodnutý bol aj poplatok za správu úveru 60 Sk mesačne. Dohodnutých bolo 60 mesačných splátok po 576 Sk (19,11 Eur), pričom splatnosť prvej splátky bola stanovená 20.12.2006 a poslednej 20.11.2011. V zmluve je uvedené aj RPMN vo výške 26,97 %. Zmluvou zo dňa 28.3.2013 bola pohľadávka voči žalovanej vo výške 926,78 Eur postúpená žalobcovi, čo Slovenská sporiteľňa a.s. oznámila žalovanej listom zo dňa 5.4.2013, ktorý jej bol doručený 23.4.2013.

Na výzvu súdu o preukázanie výzvy Slovenskej sporiteľne a.s. na úhradu dlžnej sumy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách žalobca doložil výzvu ešte zo dňa 21.12.2009, ktorou Slovenská sporiteľňa a.s. oznámila žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky z úveru ku dňu 30.11.2009 vo výške 58,84 Eur. Vyzvala ju preto k úhrade tejto sumy v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy (č.l. 87). Žalobca pritom v písomnom podaní zo dňa 19.4.2016 oznámil, že výzva bola zasielaná formou obyčajnej poštovej zásielky a preto nemá k dispozícii doklad o jej doručení. Doručenie tejto výzvy nepotvrdila ani žalovaná pri svojom vypočutí.

V danom prípade je nepochybné, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.7.2006 do 1.7.2007).

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Z.z. spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu (§ 52 až 60 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Z právneho záveru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu SR 3Mcdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015 vyplýva, že vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení k § 52 ods. 2 vete tretej OZ toto ustanovenie sa použije aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti.

V kontexte s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade nedošlo k predčasnému zosplateniu úveru bolo potrebné zistiť, ktoré mesačné splátky sú predmetom žaloby, vzhľadom na skutočnosť, že úver sa začal splácať už od decembra 2006. Keďže v tomto prípade bolo dohodnuté plnenie dlhu v splátkach a nedošlo k spomínanému zosplateniu úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, predmetom žaloby mohli byť len konkrétne nezaplatené splátky, či už v celosti alebo v časti. Pri plnení v splátkach premlčacia lehota plynie pre každú splátku jednotlivo, ako to vyplýva

z § 103 OZ. Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo nevyhnutné, aby žalobca jasne uviedol, ktoré mesačné splátky (s dátumom splatnosti tej ktorej splátky) sú predmetom žaloby. Z predloženého výpisu z účtu je totiž nepochybné, že žalovaná úver čiastočne splácala, zároveň však tento výpis pre potreby súdu nemá potrebnú výpovednú hodnotu, keďže je nezrozumiteľný a napokon aj sám žalobca vo svojom vyjadrení z 20.2.2016 potvrdil, že nie je možné určiť rozpis nesplatených splátok, z ktorých sa neuhradená istina skladá. Žalobca teda odmietol svoj nárok patrične špecifikovať v zmysle výzvy súdu, aj keď súd zastáva názor, že nemal by to byť problém predložiť spomínaný rozpis splátok a jasne uviesť, ktorá splátka z nich nebola uhradená a v akom rozsahu. Daný problém nemajú žalobcovia v iných obdobných sporoch týkajúcich sa úveru Slovenskej sporiteľne, kde dokážu špecifikovať splátky, ktoré sú predmetom žaloby (napr. ide o právneho nástupcu Slovenskej sporiteľne a.s. spoločnosť EOS KSI Slovensko s.r.o. vo veci 29C/295/2013). Pokiaľ v tomto spore žalobca tento nárok odmietol špecifikovať v zmysle výzvy súdu môže to viesť aj k záveru o účelnosti takéhoto jeho postoja, nakoľko možno predpokladať, že mnohé splátky by boli už premlčané.

Súd v občianskom súdnom konaní rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné. Účastníci konania sú povinní prispieť k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov podľa § 101 ods. 1 O.s.p., pričom podľa § 120 ods. 1 O.s.p. sú účastníci konania povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení ako je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Dôkazným bremenom treba rozumieť procesnú zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní nebolo preukázané jeho tvrdenie a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech.

V danom prípade si žalobca vo vyššie naznačenom smere nesplnil ani len svoju povinnosť tvrdenia, v dôsledku toho ani dôkaznú povinnosť a preto súd jeho žalobu zamietol.

Ďalším dôvodom zamietnutia žaloby bolo aj nepreukázanie relevantnej výzvy Slovenskej sporiteľne a.s. v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, podľa ktorého ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu klienta.

V tomto prípade žalobca doložil len výzvy svojho právneho predchodcu z roku 2009, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až o 4 roky, t.j. v roku 2013. Zmyslom ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je dosiahnutie úhrady aktuálneho dlhu a logicky táto výzva má byť v určitej časovej súvislosti pred postúpením pohľadávky a nepochybne ak výzva sa realizuje 4 roky pred postúpením pohľadávky, táto časová kontinuita chýba. Navyše žalobca nepreukázal doručenie spomínanej výzvy žalovanej (napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove 2Co 25/2015 zo dňa 26.10.2015).

Je potrebné si uvedomiť, že predmetom tohto konania je záväzkový vzťah vyplývajúci z bankového úveru, ktorý na rozdiel od úverov nebankovej spoločnosti je regulovaný aj osobitnou právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona o bankách. Na postúpenie pohľadávky je preto potrebné aplikovať nie len všeobecnú právnú úpravu podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj osobitnú úpravu uvedenú v už citovanom § 92 ods. 8 zákona o bankách. Toto ustanovenie totiž poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo právnom vzťahu z bankového úveru lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku.

V danom prípade súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky Slovenskej sporiteľne a.s. na žalobcu, keďže nebolo preukázané, že Slovenská sporiteľňa a.s. zaslala a doručila písomnú výzvu žalovanej na úhradu dlhu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Súd preto vyhodnotil zmluvu o postúpení predmetnej pohľadávky ako absolútne neplatnú v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Žalobcovi tak chýba aktívna legitímácia v tomto spore a z toho dôvodu súd jeho žalobu zamietol (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 4Co 145/2014 zo dňa 11.3.2015, 19Co 177/2014 zo dňa 24.2.2015, uznesenie Krajského súdu v Prešove 6Co 119/2013 zo dňa 29.5.2014).

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca a vedľajší účastník. Podľa zásady úspechu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. súd priznal náhradu trov konania len úspešnému vedľajšiemu účastníkovi.

Trovy konania vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 248,62 Eur v zmysle § 10 ods. 1, ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a), písm. c) a písm. d) v spojení s § 11 ods. 1 vyhlášky v znení účinnom od 1.7.2013.

Tarifná odmena podľa § 10 ods. 1, ods. 2 vyhlášky za jeden úkon právnej služby predstavuje 51,45 Eur (z tarifnej hodnoty sporu vo výške 666,89 Eur).

Súd priznal tarifnú odmenu vo výške 154,35 Eur za tri úkony právnej služby tak, ako si ich uplatnil právny zástupca žalobcu:

- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 51,45 Eur
- vyjadrenie z 3.2.2015 k žalobe 51,45 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 15.4.2016 51,45 Eur

Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 24,78 Eur, t.j. 1 x 7,81 Eur za rok 2014, 1 x 8,39 Eur za rok 2015 a 1 x 8,58 Eur za rok 2016.

Tarifná odmena tak predstavuje sumu 179,13 Eur, avšak právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil iba sumu 178,78 Eur, ktorá mu aj bola priznaná.

Podľa § 15 vyhlášky advokát má popri nároku na odmenu aj nárok

- a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy,
- b) na náhradu za stratu času (§ 17).

Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

V súlade s § 16 ods. 4 vyhlášky a zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, má právny zástupca vedľajšieho účastníka nárok na náhradu cestovných výdavkov za cestu osobným motorovým vozidlom zn. ŠKODA FABIA na pojednávanie dňa 20.4.2016 na trase Svidník - Prešov - Svidník pri celkovej vzdialenosti 112 km (2 x 76 km), priemernej spotrebe 5,2 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,199 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 27,48 Eur (základná náhrada 112 km x 0,183 Eur / km = 20,50 Eur a náhrada za spotrebované PHM 112 km x 5,2 l / 100 km x 1,199 Eur / l = 6,98 Eur). Vzhľadom na to, že právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil iba sumu 9,33 Eur, táto mu aj bola priznaná.

Zároveň má právny zástupca vedľajšieho účastníka nárok na náhradu za stratu času stráveného cestou na uvedené pojednávanie dňa 20.4.2016 podľa ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky, a to vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu, pričom 1/60-ina výpočtového základu v roku 2016 je vo výške 14,30 Eur.

Právny zástupca má tak nárok na náhradu za stratu času stráveného cestou na pojednávanie dňa 20.4.2016 a späť za 4 začaté polhodiny á 14,30 Eur vo výške 57,20 Eur, z ktorej si uplatnil iba sumu 19,07 Eur, ktorú mu aj súd priznal.

Postupom podľa § 18 ods. 3 vyhl. súd zvýšil odmenu právneho zástupcu za zastupovanie vedľajšieho účastníka o 20 % daň z pridanej hodnoty vo výške 41,44 Eur (t.j. zo základu dane vo výške 207,18 Eur, teda zo sumy 178,78 Eur + 9,33 Eur + 19,07 Eur).

Trovy právneho zastúpenia predstavujú spolu sumu 248,62 Eur.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Keďže vedľajšieho účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania zastupoval advokát, v zmysle vyššie citovaného ust. § 149 ods. 1 O.s.p. je žalobca povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.